

Bijlage 1. Financieringsmodel transformatieplan Mentaal Gezond Twente

Bijlage van “overeenkomst transformatieplan” met gemeenten.

Met betrekking tot de SPUK-transformatiemiddelen

Voorstel aanpak financiering & risicodragerschap transformatieplan gemeenten

In het transformatieplan Mentaal Gezond Twente nemen we op hoe we als regio de financiering willen organiseren en welke (onderlinge) afspraken we hierover maken.

Van belang is dat er goede afspraken zijn rondom de vergoeding en het risicodragerschap. Parallel aan het indienen van het transformatieplan is hier een voorstel aanpak voor opgesteld. Op de volgende pagina's staat een voorstel voor afspraken beschreven.

1

Penvoerderschap

Deze rol heeft de verantwoordelijkheid om de SPUK-transformatiemiddelen aan te vragen en te zorgen dat de bijbehorende administratie goed verloopt.

Gemeente Enschede neemt deze rol op zich voor de geldstromen die bedoeld zijn voor het sociaal domein (SPUK-transformatiemiddelen).

2

Risicodragerschap

Deelnemende partijen van het transformatieplan Mentaal Gezond Twente dragen gezamenlijk het risico voor het slagen van het plan, en daarmee ook voor het binnenhalen van de financiering.

Er zijn specifieke kosten waarvan het risico wordt verdeeld over risicodragende partijen.

+

Rekenvoorbeeld met financiële doorrekening met mogelijke verdeelsleutel voor de SPUK-transformatiemiddelen

1 Penvoerderschap

Penvoerderschap SPUK-transformatiemiddelen | Concrete afspraken

1. **Gemeente Enschede** neemt de kassiersfunctie op zich voor de **geldstromen** die bedoeld zijn voor het **sociaal domein** (SPUK-transformatiemiddelen)
2. Deelnemende **gemeenten dragen risico** over de SPUK gelden als er **terugbetaling** van het voorschot gedaan moet worden wanneer een mijlpaal niet behaald wordt.
3. We zorgen ervoor dat de handelingen van de gemeenten en Twentse Koers verifieerbaar en controleerbaar zijn door een accountant via de SiSa systematiek
4. Verdeling van het voorschot onder de deelnemende gemeenten:
 - Uitkomst afstemming beleidsadviseurs over verdeelsleutel gemeenten: Splitsing maken tussen lokale en regionale KPI's. Lokale KPI's verdeelsleutel obv inwoneraantal (zie tabel. Regionale KPI's blijft een gezamenlijke pot en wordt obv inspanning uitgekeerd. Belangrijk dat het mogelijk blijft het lokale gesprek te voeren hierover.
 - Peildatum 1-1-2025, aantal inwoners per gemeenten (voorlopig). Bron CBS (<https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2025/10/voorlopige-bevolkingsaantallen-per-gemeente-1-1-2025>).

Gemeente	Inwoners per 1-1-2025	Percentage (Rato)
Almelo	74.776	11,63%
Borne	24.741	3,85%
Dinkelland	26.278	4,09%
Enschede	162.317	25,24%
Haaksbergen	24.225	3,77%
Hellendoorn	36.213	5,63%
Hengelo	83.655	13,01%
Hof van Twente	35.660	5,54%
Losser	23.469	3,65%
Oldenzaal	32.021	4,98%
Rijssen-Holten	38.836	6,04%
Tubbergen	21.507	3,34%
Twenterand	34.113	5,30%
Wierden	25.342	3,94%
Totaal	654.153	100,00%

1

Randvoorwaarden invulling penvoerderschap gemeente Enschede

- Enschede verzorgt de aanvraag SPUK transformatiemiddelen en verantwoording via SiSa¹, de gevraagde inhoudelijke verantwoording ligt bij de lokale gemeenten samen met de programmaorganisatie van Twentse Koers.
- Enschede heeft geen inhoudelijke verantwoordelijkheid op aansturing en inspanning vanuit gemeenten. De monitoringsfunctie op de inhoudelijke doelen en indicatoren verloopt via Twentse Koers (stuurgroep);
- Enschede treedt op als “kassier” op aangeven van de 14 gemeenten (Colleges) en draagt zorg voor uitbetaling middelen aan gemeenten op aanwijzing van de stuurgroep;
- Iedere afzonderlijke gemeente draagt zorg voor een adequate inrichting van haar administratie en vereisten conform de SiSa verantwoording. Deze eis is ook opgenomen in de overeenkomst transformatieplan;
- Enschede zal de verantwoording van de besteding van de middelen baseren op alle lokaal aangeleverde SiSa verantwoordingen. Dat gebeurt in het jaar volgend op de verantwoording van alle lokale aanleveringen. Totale verantwoording vanuit de penvoerder is dus in jaar t+2 bij het ministerie (dus: over 2025 verantwoorden de gemeenten zelfstandig in 2026, Enschede verantwoordt het geheel in 2027 als penvoerder);
- Er wordt een financiële werkgroep ingericht waarin gestuurd wordt op afdoende werkafspraken rondom besteding en verantwoording van de middelen. Communicatie (rondom besteding van de middelen) met de andere gemeenten vindt plaats langs deze lijn;
- De “Overeenkomst Transformatieplan” vormt de (juridische) basis voor het verstrekken van de middelen, er zullen geen afzonderlijke beschikkingen met gemeenten worden opgesteld;
- In het verlengde van voorgaand punt geldt dat de regionale middelen voor de regionale uitvoeringsfuncties binnen Twentse koers aan Twentse koers worden overgeheveld. Grondslag is normaliter ook de samenwerkingsovereenkomst, mocht dat juridisch onvoldoende zijn dan wordt er nog een separate overeenkomst tussen gemeente Enschede en Twentse Koers opgesteld;
- De bevoorschotting aan de gemeenten volgt de frequentie van bevoorschotting van de middelen door VWS (waarschijnlijk jaarbedragen);
- Voor de extra werkzaamheden die Enschede uitvoert wordt op feitelijke inzet verrekend via de overhead component van de SPUK regeling. Als de SPUK regeling transformatiemiddelen hier onvoldoende dekking voor heeft, worden de kosten doorbelast aan de deelnemende gemeenten. Deze kunnen overwegen om in het BO-Twentse Koers een voorstel in te dienen om deze kosten te betalen via de SPUK IZA.
- In het verlengde van voorgaande geldt dit ook voor extra te maken externe kosten voor accountantscontrole voor de uitvoering van de SPUK transformatiemiddelen IZA 2024-2027.

¹Single informatie, single audit, verantwoordingsvereiste ministeries rondom SPUK gelden

We mitigeren de risico's

2 Risicodragerschap

Risicodragerschap I Concrete afspraken

1. Deelnemende partijen dragen **gezamenlijk het risico** indien er geen uitbetaling van een transformatiegelden plaatsvindt
2. Gelden en risicodragerschap zijn per **KPI verdeeld over IZA-transformatiemiddelen en SPUK-transformatiemiddelen**. Dit betekent dat partijen die vallen onder de zorgverzekeringswet risico dragen voor het deel van de KPI dat gekoppeld is aan IZA-transformatiemiddelen en dat partijen die vallen onder het sociaal domein risico dragen voor het deel van de KPI dat gekoppeld is aan SPUK-transformatiemiddelen. Deze verdeling per KPI is opgenomen in het transformatieplan op basis van de verwachte kosten per partij.
3. We verdelen de **financiële risico's naar passende rato. Deze rato wordt vervolgens per KPI en bijbehorende gelden toegepast:**
 1. **Gemeenten (SPUK-transformatiemiddelen):** Gezamenlijk risicodragerschap naar rato o.b.v. inwoneraantal.
4. Wanneer een KPI niet behaald wordt, dan betekent dat niet dat gelden van eerder behaalde KPI's moet worden terugbetaald. Eerder behaalde KPI's zijn namelijk **gekoppeld aan een behaald (tussentijds) resultaat**
5. Partijen kunnen starten met het geven van uitvoering aan het transformatieplan, voordat deze formeel is vastgesteld door de Menzis en VGZ. Eventueel gemaakte kosten zijn voor eigen risico. Mocht het transformatieplan niet worden goedgekeurd en/of er geen IZA-transformatiemiddelen beschikbaar zijn en geen SPUK-transformatiemiddelen kunnen worden aangevraagd, dan zijn de gemaakte kosten voor het eigen risico van de partij.
6. Om financiële administratie- en registratielast te beperken worden de uren die een bestuurder deelneemt aan de stuurgroep **niet vergoed** evenals (ambtelijke) inzet/advies richting het kernteam.
7. Out of pocket kosten die **niet zijn opgenomen in de begroting** van het transformatieplan dienen **geaccordeerd** te worden indien deze kosten een bepaald bedrag overschrijden. Hiertoe worden aanvullende afspraken gemaakt.

Mitigerende maatregelen: het financieel risicodragerschap wordt zo klein mogelijk gehouden door:

- Het maximaal inzetten van financiering op basis van inspanningsgerichte KPI's (in plaats van resultaatsgerichte KPI's)
- Het spreiden van investeringen over de tijd, waardoor de uitstaande investeringen relatief zo klein mogelijk worden gehouden
- Personele kosten worden waar mogelijk gestopt/verminderd zodra een deelproject onhaalbaar blijkt
- Het bijsturen waar nodig (in overleg met Menzis is een wijzigingsverzoek mogelijk), wanneer plannen niet haalbaar lijken (om zo ineffectieve investeringen te voorkomen). Dit kan zowel stoppen of bijstellen van een deelproject betreffen
- Het op een later tijdstip alsnog behalen van de KPI's en daarmee de financiering. Tot eind 2027 kan uitbetaling plaatsvinden. In het transformatieplan zijn KPI's t/m 2027 opgenomen
- Indien mijlpalen niet volledig behaald worden, kan middels een stuurgroep geadviseerd worden om een deel van de KPI uit te betalen of zelfs helemaal. Dit is afhankelijk van de inspanningen van de partijen en welke bewegingsruimte er is. Dit dient ook altijd afgestemd te worden met de zorgverzekeraar.

Concretisering risicodragerschap

Kosten die vallen onder risicodragerschap:

- Kosten onder risicodragerschap = totale kosten - verletkosten - gemaakte kosten voor opstellen transformatieplan
 - De risico's van verletkosten en reeds gemaakte kosten worden dus niet verdeeld. Organisaties draaien zelf op voor deze voorgefinancierde risico's (kosten), zoals het participeren bij werkgroepen.
 - De risico's van programmabrede inzet van programmamanagement, projectleiders en overkoepelde rollen (data-analisten etc.) en materiële kosten worden dus wel verdeeld.

Toe te passen verdeelsleutels voor kosten waar risicodragerschap voor geldt:

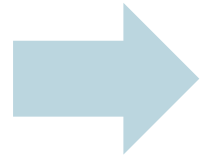
- Risicoverdeling gemeenten (SPUK-transformatiemiddelen):
 - Gezamenlijk risicodragerschap naar rato o.b.v. inwoneraantal
 - Peildatum 1-1-2025, aantal inwoners per gemeenten (voorlopig).
Bron CBS (<https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2025/10/voorlopige-bevolkingsaantallen-per-gemeente-1-1-2025>).

Gemeente	Inwoners per 1-1-2025	Percentage (Rato)
Almelo	74.776	11,63%
Borne	24.741	3,85%
Dinkelland	26.278	4,09%
Enschede	162.317	25,24%
Haaksbergen	24.225	3,77%
Hellendoorn	36.213	5,63%
Hengelo	83.655	13,01%
Hof van Twente	35.660	5,54%
Losser	23.469	3,65%
Oldenzaal	32.021	4,98%
Rijssen-Holten	38.836	6,04%
Tubbergen	21.507	3,34%
Twenterand	34.113	5,30%
Wierden	25.342	3,94%
Totaal	654.153	100,00%

Rekenvoorbeeld verdeling financiële risico's

Rekenvoorbeeld risicodragerschap (bedragen x1000)

SD		2025	2026	2027
Gemeente	Verhouding	jaar 1	jaar 2	jaar 3
Enschede	24,20%	175	377	266
Hengelo	13,50%	98	210	148
Almelo	8,70%	63	136	96
Rijssen-Holten	5,10%	37	79	56
Etc.	%			
Totaal	100%	723	1.558	1.099



Nadere doorrekening van risicodragerschap per KPI staan in de businesscase behorend bij Transformatieplan Mentaal Gezond Twente.

x1000	Zvw kassier	SD kassier
KPI 1	€	€
KPI 2	€	€
KPI 3	€	€

*Verdeelsleutel:
Naar rato o.b.v. inwoneraantal , van
toepassing op alle onderdelen van
transformatieplan*